

SENIORSURF – DIGITUKI – AIKUISTEN MEDIAKASVATUS JA YHTEISTYÖKUMPPANUUDET

EHDOTUS YHTEISTYÖSTÄ SYKSYKSI 2018

Päivi Litmanen-Peitsala

plp@kirjastot.fi

Viestinnänsuunnittelija

Helsingin kaupunginkirjasto

Valtakunnallinen kehittämissyksikkö / Kirjastot.fi

Ikäihmisten opastus digimaailmaan kirjastoissa perinne - taustaa

- Kirjastot ovat olleet vuosia mukana Vanhustyön keskusliiton organisoimassa SeniorSurf-kampanjassa, jonka aikana järjestetään tehostetusti opastuksia, tilaisuuksia, koulutuksia ja kokeiluita ikäihmisten digitaitojen parantamiseksi.
- SeniorSurf ajoittuu Vanhusten viikolle lokakuuhun, tänä vuonna 7.-14.10 2018. Viikon teemana on *Iloa toimeliaisuudesta - Aktivitet ger glädje*.
- SeniorSurf-toiminta on verkostomaista yhteistyötä, jossa Vanhustyön keskusliitto auttaa kirjastoja, vertaisopastajaverkoston ja yhdistyksiä järjestämään opastustilaisuuksia ja tuottaa myös materiaalia opastusten tueksi.
- Kirjastot ovat mukana tilojen ja tekniikan tarjoajina ja monesti myös opastajina.
- Kirjastot.fi vastaa kirjastoille tiedottamisesta ja yhteiseen käyttöön valmistettavasta markkinointimateriaalista (julisteet, ilmoitus- ja banneriaineistot, mahdolliset esitteet ja somemarkkinointi)
- Kirjastot ovat opastaneet yleisesti digitaitoja: tekniikkaa, palveluja, e-lukemista ym. Myös pankkipalveluja, sähköistä asiointia, mobiililaitteiden käyttöä ym. E-lehtiä ja sanomalehtien verkkosivustoja on opastettu hieman satunnaisesti.

Kirjastot nostamaan esiin digilehdet ja auttamaan asiakkaita

- Kirjastojen tehtävänä on auttaa asiakkaita digimaailmaan. Tällä hetkellä digitaalisten lehtien lukeminen on monelle ikäihmiselle- ja monelle keski-ikäiselle - vierasta.
- Kirjastojen henkilökunnan digimedioiden käytön tuntemus ei aina ole riittävä, ja hyötyjä ei osata kertoa.
- SeniorSurf tarjoaa perinteisenä kampanja-aikana hyvän kiinnostuksen henkilökunnan aktivoimiseen kun kampanjan teemaksi valitaan erityisesti digilehtien tarjoama monipuolinen media: jatkuva päivittyminen, hakumahdollisuudet, videot, kaksisuuntaisuus ym.
- E-lehdet näkyvät huonosti kirjastotilassa, vaikka miltei kaikilla kirjastoilla on käytössä esim. ePress-palvelu kirjastojen koneilla. Näköislehden ja lehden verkkosivujen erilaisia toiminnallisuuksia ei ehkä aktiivisesti hahmoteta, sillä esimerkiksi tiedonhaun opastuksissa lehdet helposti unohtuvat.
- Kirjastotiloissa toimivat vertaisopastajat tarvitsevat myös koulutusta median käyttöön.
- **KIRJASTON JA PAIKALLISEN MEDIAN YHTEISTYÖLLÄ ETEENPÄIN?**

Konkreettinen ehdotus yhteistyöstä

- Varmistetaan kirjastohenkilöstön ja vertaisopastajien osaaminen: oman paikkakunnan lehden digipalvelut tutuiksi:
  - Lehtien henkilökunta opastamaan ja kouluttamaan oman lehden palvelujen käytössä, paikalle kirjastojen asiakaspalvelijat ja paikkakunnan vertaisopastajat
  - Tarvittaessa lehtikohtaisen ohjemateriaalin toteutus kirjaston kanssa
  - Paikkakunnittainen sopiminen yhteistyöstä
- Digitaalisten lehtien markkinoinnin tehostaminen kirjastojen tiloissa:
  - E-lehtien valtakunnallinen markkinointimateriaali Kirjastot.fi:n ja Vanhustyön keskusliiton levittämänä (juliste, esite, ilmoitus- ja banneriaineistot, somemateriaali). Aiheena digimedian hyödyt.
- Yhteiset tilaisuudet 7.-14.10. – paikkakuntakohtaisesti ideoitavat lehtien esittelyt, tapaamiset ym. Kirjastot ja lehdet päättävät paikkakuntakohtaisesti.
- Mahdollinen yhteistyön tiivistäminen lehtien uusien digipalvelujen opastamisessa myös jatkossa: uudet palvelut kirjastoille tiedoksi!
- Syksy on kokeilu, josta kerätään palaute kirjastoilta, lehdistä ja SeniorSurf-verkostolta.

Roolit

- Kirjastot.fi, Vanhustyön keskusliitto ja SeniorSurf-yhteistyöverkosto ohjeistavat digilehtiteeman suositeltavaksi aiheeksi lokakuulle tapahtumia järjestäville.
- Kirjastot.fi tapaa Sanomalehtien liiton edustajan 11.6. jälkeen ja kirje lehdille laaditaan yhteistyössä. Sanomalehtien liitto on hyväksynyt toimintatavan.
- Kirjastot.fi ohjeistaa alueelliset kirjastojen kehittämistehtävistä vastaavat kirjastot ottamaan yhteyttä paikalliseen lehteen oman henkilökunnan kouluttamiseksi (ajankohta koulutuksille syyskuu), päätös kirjaston. Myös paikalliset lehdet mukaan!
- Kirjastot suunnittelevat jo SeniorSurf-päivän aikoihin tehtäviä opastuksia ja tapahtumia, kirjastot voivat pyytää lehtiä yhteistyökumppaneiksi myös asiakastilaisuuksiin.
- LM Tietopalvelun kanssa on sovittu ePress- ja eMagz-palvelujen avaamisesta lokakuussa 2 viikoksi myös etäkäyttöiseksi, jotta mobiililaitteella harjoittelu sujuisi myös kotona jos digitunnuksia ei ole.
- Ylen kanssa tapaaminen 30.5. – tekevät syksyllä opastuskierrosta, puhutaan yhteistyön kehittämisestä digimedioiden opastamisessa ja Digitreenien käytöstä.

